

У Х В А Л А
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Товариства з обмеженою відповідальністю „Галицька торгова компанія“ щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 1 частини шостої статті 19, пункту 2 частини третьої статті 389, пункту 1 частини другої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України

м. К и ї в
20 вересня 2022 року
№ 93-2(I)/2022

Справа № 3-60/2022(154/22)

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Саса Сергія Володимировича – головуючого,
Гришук Оксани Вікторівни – судді-доповідача,
Совгирі Ольги Володимирівни,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Товариства з обмеженою відповідальністю „Галицька торгова компанія“ щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 1 частини шостої статті 19, пункту 2 частини третьої статті 389, пункту 1 частини другої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Гришук О.В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. До Конституційного Суду України звернулося Товариство з обмеженою відповідальністю „Галицька торгова компанія“ (далі – Товариство) із клопотанням перевірити на відповідність Конституції України (конституційність) пункт 1 частини шостої статті 19, пункт 2 частини третьої статті 389, пункт 1 частини другої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України (далі – Кодекс).

Згідно з пунктом 1 частини шостої статті 19 Кодексу малозначними справами є справи, у яких ціна позову не перевищує ста розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб. У статтях 389, 394 Кодексу врегульовано питання права на касаційне оскарження і відкриття або відмови у відкритті касаційного провадження у справі.

Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається, що Верховний Суд у складі колегії суддів Другої судової палати Касаційного цивільного суду ухвалою від 18 лютого 2022 року відмовив у відкритті провадження за касаційною скаргою Товариства на рішення Долинського районного суду Івано-Франківської області від 2 липня 2021 року та постанову Івано-Франківського апеляційного суду від 2 грудня 2021 року, оскільки в касаційній скарзі, на думку Верховного Суду, не вказано обставин, за наявності яких судові рішення в малозначних справах підлягають касаційному оскарженню.

Товариство стверджує, що оспорювані приписи Кодексу не відповідають частині другій статті 3, другому реченню частини третьої статті 8, статті 22, частинам першій, шостій статті 55, частині першій статті 64, пункту 1 частини першої статті 92, частині першій статті 157 Конституції України.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу; конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону, а також відомості про документи і матеріали, на які посилається суб'єкт права на конституційну скаргу, із наданням копій цих документів і матеріалів (частина перша, пункти 6, 7 частини другої статті 55); конституційну скаргу юридичної особи підписує уповноважена на це особа, повноваження якої має бути підтверджено установчими документами цієї юридичної особи та актом про призначення (обрання) на посаду уповноваженої особи (частина третя статті 56); конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, визначеним статтями 55, 56 цього закону, та якщо з дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням, у якому застосовано закон України (його окремі положення), сплинуло не більше трьох місяців (абзац перший, пункт 2 частини першої статті 77).

Аналіз конституційної скарги свідчить про таке.

Товариство вже зверталось до Конституційного Суду України з аналогічним за змістом клопотанням, проте не дотримало вимог пункту 2 частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“, тому Конституційний Суд України відмовив у відкритті конституційного провадження у справі.

Товариство звернулося з конституційною скаргою повторно і висловило клопотання про поновлення пропущеного строку для подання конституційної скарги.

Клопотання про поновлення пропущеного строку звернення з конституційною скаргою Товариство аргументує тим, що копію ухвали Верховного Суду від 18 лютого 2022 року, яка є остаточним судовим рішенням у справі Товариства, воно отримало 25 травня 2022 року, а повторно – 4 серпня 2022 року. Оскільки остаточне судове рішення у справі Товариство отримало після закінчення визначеного законом строку звернення з конституційною скаргою, то є підстави для поновлення такого строку.

Згідно з частиною третьою статті 56 Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційну скаргу юридичної особи підписує уповноважена на це особа, повноваження якої має бути підтверджено установчими документами цієї юридичної особи та актом про призначення (обрання) на посаду уповноваженої особи. Конституційну скаргу Товариства підписано так: «Директор ТзОВ „Галицька торгова компанія“ І.П. Титиш», а на сторінці першій зазначено, що уповноваженою особою, яка діє від імені Товариства, є «Директор ТзОВ „Галицька торгова компанія“ Титиш Іван Пантелеймонович». До клопотання на підтвердження повноважень директора Товариства долучено копії статуту Товариства, протоколу загальних зборів засновників Товариства від 11 липня 2014 року, наказу про прийняття на роботу на посаду директора Товариства від 11 липня 2014 року, виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань – документів, які свідчать про те, що директором Товариства, який має право вчиняти дії від імені Товариства, є Титиш Ігор Пантелейович. Статут Товариства і доповнення до нього містять позначку нотаріуса, якою засвідчено, зокрема, підпис Титиша Ігоря Пантелейовича. Тобто ім'я та по батькові особи, яка має право підписувати і яка підписала конституційну скаргу Товариства, зазначено неоднаково, а отже, не дотримано вимог частини третьої статті 56 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Також до конституційної скарги не долучено копій витягів із нормативних актів, рішень Конституційного Суду України і Європейського суду з прав людини, на які посилається Товариство, чим частково не дотримано вимог пункту 7 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Аналіз наведених у конституційній скарзі тверджень щодо невідповідності оспорюваних приписів Кодексу частині другій статті 3, другому реченню частини третьої статті 8, статті 22, частинам першій, шостій статті 55, частині першій статті 64, пункту 1 частини першої статті 92, частині першій статті 157 Конституції України дає підстави вважати, що в цій частині текст клопотання є відтворенням фрагментів тексту Рішення Конституційного Суду України (Другий Сенат) від 6 квітня 2022 року № 2-р(II)/2022 без посилання на це рішення. Отже, Товариство не обґрунтувало своїх тверджень щодо неконституційності пункту 1 частини шостої статті 19, пункту 2 частини третьої статті 389, пункту 1 частини другої статті 394 Кодексу. Окрім того, у зазначеному рішенні Конституційного Суду України йдеться про інший аспект права на судовий захист, зокрема про оскарження рішення третейського суду.

Щодо питання можливості касаційного оскарження судових рішень у малозначних справах, порушеного в конституційній скарзі, слід зазначити таке. Відповідно до Конституції України однією із засад судочинства є забезпечення права на апеляційний перегляд справи та у визначених законом випадках – на касаційне оскарження судового рішення (пункт 8 частини другої статті 129 Конституції України). Конституційний Суд України у Висновку від 20 січня 2016 року № 1-в/2016 зазначив, що „особі має бути гарантовано право на перегляд її справи судом апеляційної інстанції. Після апеляційного розгляду справи сторони судового процесу можуть бути наділені правом оскаржити судові рішення першої та апеляційної інстанцій до суду касаційної інстанції у випадках, визначених законом, що сприятиме забезпеченню реалізації принципу верховенства права“ (абзац другий підпункту 3.6.3 підпункту 3.6 пункту 3 мотивувальної частини).

Із матеріалів конституційної скарги вбачається, що суди двох інстанцій розглянули справу, учасником якої було Товариство, та ухвалили відповідні судові рішення по суті спору, тобто Товариство реалізувало право на судовий захист, складником якого є, зокрема, право на апеляційний перегляд справи.

Касаційне оскарження судового рішення належить до питань законодавчої доцільності, розв'язання яких є виключним повноваженням Верховної Ради України (пункт 3 частини першої статті 85, пункт 14 частини першої статті 92, пункт 8 частини другої статті 129 Конституції України). Законодавець у пункті 2 частини третьої статті 389 Кодексу встановив, зокрема, що судові рішення в малозначних справах не підлягають касаційному оскарженню, та водночас визначив випадки, коли касаційне оскарження судових рішень у таких справах є можливим. Товариство зверталось до Верховного Суду, який розглянув питання відкриття касаційного провадження в установленому Кодексом порядку. Відмову у відкритті касаційного провадження Верховний Суд мотивував, зокрема, тим, що касаційна скарга не містить посилань на обставини, наявності яких судові рішення в малозначних справах підлягають касаційному оскарженню.

З наведеного випливає, що Товариство не довело порушення конституційного права на судовий захист, не обґрунтувало тверджень щодо невідповідності оспорюваних положень Кодексу частині другій статті 3, другому реченню частини третьої статті 8, статті 22, частинам першій, шостій статті 55, частині першій статті 64, пункту 1 частини першої статті 92, частині першій статті 157 Конституції України, а отже, не дотримало вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Товариства з обмеженою відповідальністю „Галицька торгова компанія“ щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 1 частини шостої статті 19, пункту 2 частини третьої статті 389, пункту 1 частини другої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**